

Факултет педагошких наука  
Универзитета у Крагујевцу, Јагодина



Ненад Вуковић

# МЕТОДИЧКЕ ОСНОВЕ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ МАТЕМАТИКЕ У ПРВОМ ЦИКЛУСУ ОБАВЕЗНОГ ОБРАЗОВАЊА

Јагодина, 2024.

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина

Ненад Вуловић

МЕТОДИЧКЕ ОСНОВЕ  
ДОДАТНЕ НАСТАВЕ МАТЕМАТИКЕ  
У ПРВОМ ЦИКЛУСУ  
ОБАВЕЗНОГ ОБРАЗОВАЊА



Јагодина  
2024

*Издавач*

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу  
Милана Мијалковића 14, Јагодина

*За издавача*

Проф. др Виолета Јовановић

*Уредник*

Проф. др Александра Михајловић

*Рецензенти*

Проф. др Бранислав Поповић  
Доц. др Милан Миликић

*Дизајн корица*

Ненад Вуловић

(Илустрација за корице преузета са Freepik.com)

*Илустрације*

Ненад Вуловић  
Freepik.com

*Технички уредник*

Ненад Вуловић

*Лектура и коректура*

Мср Марија Ђорђевић

*Штампа*

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу

*Тираж*

50

ISBN 978-86-7604-233-3

Наставно-научно веће Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, одобрило је објављивање ове публикације одлуком број 01-1815/1 од 16.5.2024. године

© Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина

# САДРЖАЈ

|   |     |
|---|-----|
| ПРЕДГОВОР.....  | 5   |
| СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА.....   | 7   |
| Бројеви прве хиљаде.....  | 7   |
| Збир цифара броја.....  | 18  |
| Производ цифара броја.....  | 30  |
| Задаци нумерације и преbroјавања .....                                    | 34  |
| САБИРАЊЕ И ОДУЗИМАЊЕ БРОЈЕВА.....   | 41  |
| Зависност збира и разлике.....  | 51  |
| Парни и непарни бројеви .....   | 59  |
| МНОЖЕЊЕ И ДЕЉЕЊЕ БРОЈЕВА.....   | 71  |
| Неке занимљивости у извођењу рачунске операције множење.....              | 77  |
| Множење броја записаног само цифрама 9.....                               | 79  |
| Множење броја записаног само цифрама 1.....                               | 81  |
| Множење бројева који су „блиски“ истој вишеструкој декадној јединици..... | 83  |
| Множење вишецифрених бројева.....   | 86  |
| Једначине са једном непознатом.....                                       | 87  |
| Једначине са више непознатих – методе теразија и замене .....             | 90  |
| Метода дужи .....   | 100 |
| Метода правоугаоника .....  | 126 |
| Метода лажне претпоставке.....  | 136 |
| Метода инверзије .....  | 138 |
| ДЕШИФРОВАЊЕ РАЧУНСКИХ ОПЕРАЦИЈА.....                                      | 143 |
| МАГИЧНЕ ФИГУРЕ.....   | 157 |
| Магични квадрати .....  | 157 |
| Магични троугао .....   | 172 |
| Магични круг .....  | 175 |
| РАЗЛОМЦИ .....  | 179 |
| МЕРЕЊЕ И МЕРЕ.....  | 189 |
| ГЕОМЕТРИЈА.....   | 199 |
| Основни геометријски објекти .....  | 199 |
| Обим геометријских фигура .....   | 207 |
| ДИДАКТИЧКЕ ИГРЕ .....   | 219 |
| ЛИТЕРАТУРА .....  | 225 |

# ПРЕДГОВОР

Уџбеник *Методичке основе додатне наставе математике у првом циклусу обавезног образовања* написан је на основу плана и програма предмета Додатна настава математике, који се изучава на Факултету педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, али га због свеобухватног приступа могу користити и студенти других факултета на којима се образују будући учитељи. Поред студената, уџбеник може представљати и добар ресурс како практичарима тако и свима који имају интересовање за додатну наставу математике.

Уџбеник је структуриран тако да покрива све области које се изучавају на додатној настави математике у првом циклусу обавезног образовања. Те области груписане су у девет поглавља: Скуп природних бројева, Сабирање и одузимање бројева, Множење и дељење бројева, Дешифровање рачунских операција, Магичне фигуре, Разломци, Мерење и мере, Геометрија и Дидактичке игре. Свако поглавље конципирано је тако да се у њему говори о основним концептима одговарајуће области и препорученим методичким смерницама њихове реализације. Начин и редослед излагања у свакој области заправо кореспондира са препорученим редоследом увођења математичких концепата и структура у раду са ученицима на додатној настави.

Како различитим ученицима одговарају различити начини рада, у уџбенику се често исти проблем расветљава из више перспектива како би будући учитељи били оспособљени за различите типове методичких трансформација истих садржаја. Кроз велики број задатака и примера конкретизоване су све опште препоруке и расветљена су осетљива места додатне наставе које могу представљати потешкоће ученицима у раду. Такође, у свим областима акцентованы су садржаји код којих ученици праве грешке, дати могући типови грешака и дате су препоруке за њихово превазилажење. Сврха оваквог начина излагања у уџбенику је превасходно добро оспособљавање студената за самостално извођење додатне наставе математике и решавање проблема које ће им пракса донети.

У изради финалне верзије уџбеника корисне сугестије, коментаре и смернице дали су и рецензенти, проф. др Бранислав Поповић и доц. др Милан Миликић, на чemu им се искрено захваљујем.

Аутор

CIP – Каталогизација у публикацији  
Народна библиотека Србије, Београд

37.091.398::51(075.8)(0.034.2)

**ВУЛОВИЋ, Ненад, 1979-**

Методичке основе додатне наставе математике у првом циклусу обавезног образовања [Електронски извор] / Ненад Вуловић ; [илустрације Ненад Вуловић]. - Јагодина : Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, 2024 (Јагодина : Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу). - 1 електронски оптички диск (CD-ROM) ; 12 cm

Системски захтеви: Нису наведени. - Насл. са насловне стране документа. - Тираж 50. - Садржи библиографију.

ISBN 978-86-7604-233-3

а) Математика -- Додатна настава -- Методика

COBISS.SR-ID 145831945



9 788676 042333